

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. III. Sacerdos peregrinus potest, non debet, se conformare in
consecrando panem azymum, aut fermentatum Ecclesiæ in qua
peregrinatur. Latinum non posse, ad communicandum infirmum, celebrare
in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

instituit Sacramentum Sanguinis, dummodò sic verus panis triticeus usualis, & verum vinum de vite.

Nec obstat, quòd SS. Patres doceant, non aliud debere fieri, quàm quod Christus fecit: intellige namque quoad substantiam rei, id est, non debere offerri nisi panem, & vinum aquà mixtum. Ita explicat Concilium Carthaginense III. cap. 24. & refertur de Consecrat. dist. 2. cap. 5. In Sacramento, inquit, Corporis & Sanguinis Domini nihil amplius offeratur, quàm ipse Dominus tradidit, hoc est panis, & vinum aquà mixtum. Et infra: Nec amplius in Sacrificiis offeratur, quàm de vis & frumentis.

Et ideo cum Doctore nostro, & totà Ecclesià Latinà, quamvis verius sit Christum in azymo consecrassè, non negamus verè consecrè Græcos in fermentato. Quòd etiam patet, inquit Scotus, quia tempore Leonis Papa fuit constitutum, quòd consecrètur in fermento (in Ecclesià Latina) sed fuit ad tempus, ad extinguendam heresim Ebionitarum, qui dixerunt, quòd necessarium erat Christianos Iudæizare, & per consequens Pascha sumi in azymo consecrè, sicut fecerunt Iudæi: & ad extinctionem huius heresis fuit ordinatum consecrè in fermento. Sed post, hæresis illà extinctà, rediit Ecclesià Occidentalis ad primam consuetudinem, quæ conformis est institutioni Christi, & promulgationi facta per eius Vicarium Petrum.

Neque alicujus momenti est, quòd aliqui objiciunt ex Apostolo 1. Corinth. 5. vers. 6. Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit? Scimus corrumpere totam massam, si fermentum diu maneat, antequam ex ipso & farina coquat panis; cæteroquin solum communicat aliquas qualitates massæ, eamque disponit ad panem magis communem & lipidiorum.

Omitto, fortè ibi ly corrumpit idem esse, quòd fermentat, ut multi explicant. Hoc certum, panem fermentatum esse verum panem usualem, quòd sufficit, ut sit materia verè consecrabilis.

Sed (pergit Scotus supra) de necessitate ministri, ad minus in Ecclesià Latina, est hodie consecrè in azymo. Addit (quòd videtur repugnare ultimæ parti nostræ Conclusionis) Et fortè etiam graviter peccant Græci, qui non se conformant Ecclesiæ Petri: maxime cum hic habeatur fundamentum solidum, quòd sic Christus instituit istud Sacramentum celebrandum, ad minus, licet non necessariò, quin aliter fieri posset, tamen sic magis congrue celebratur. Utrique quia panis azymus est purior, adeoque aptior ad significandum Christum sine virili femine conceptum, ac puritatem conscientie, quam hoc Sacramentum requirit, & promovet.

At quomodo Græci graviter peccant, non se conformando Ecclesiæ Petri, cum ipsa Ecclesià Petri in Concilio Florentino supra, & novissimè Pius V. Constit. 12. jubet (profectò sub gravi obligatione; quia in materia gravi) singulis servare suum ritum, revocans omnes licentias Græcis concessas celebrandi Latini more, & Latinis more Græco?

Resp. Doctorem Subtilem scripsisse ante Concilium Florentinum, & constitutionem illam Pii V. consuetudine Græcorum necdum factis (saltem patenter) approbatà. Unde loquitur dubitanter dicens: Fortè: reducitque peccatum illud, non in necessitatem præcepti sic consecrandi; sed magis in contumaciam & contemptum ipsorum, ex quibus videntur recessisse à ritu Latinorum: & peccatum illud grave est ex suppositione erroris, in quantum sic consecrant, quasi esset necessarium necessitate Sacramenti, adeoque culpantes Ecclesiam Latinam; quasi invalidè consecret, quem errorem Græcorum citat Doctor ibi n. 4. dicens: Tertium dubium includit maiorem difficultatem, Græci enim dicunt &c. Vide supra.

Hunc itaque contemptum culpât Doctor, non ipsum ritum secundum se: quippe eodem libro dist. 3. q. 2. n. 6. admittit, formam Baptismi particularem Ecclesiæ Græcæ licitam esse Græcis; imò obligantem, si in Conciliis suis particularibus ordinaverint inter se talem formam esse servandam.

Et tunc ly Fortè, non tam significat dubitationem, quàm certitudinem, ut idem sit quòd Certè; sic quippe (teste Anselmo Laudunensi, qui est Auctor Glossæ interlinealis) sapius accipitur in Scriptura; imò semper, quando attribuitur Deo, in quem non cadit dubitatio; quoniam infallibiliter scit omnia futura, etiam contingentia libera.

Et reverà nullum dubium esse potest, quin talis formalis contemptus, & error Græcorum sit peccatum mortale. Eo seculo, non solum licitum, sed etiam præceptum est (ut habet Conclusio) unicuique, celebrare secundum ritum suæ Ecclesiæ, Latinis utique in azymo, Græcis in fermentato. Quin imò multi Recentiores, propter constitutionem Pii V. præmemorata, constanter asserunt; Græcum peregrinum non posse se conformare Ecclesiæ Latinæ, in qua peregrinatur, & è converso Latinum Ecclesiæ Græcæ. Nihilominus sic

CONCLUSIO III.

Sacerdos peregrinus potest, non debet, se conformare in consecrando panem azymum, aut fermentatum Ecclesiæ in qua peregrinatur. Latinum non posse, ad communicandum infirmum, celebrare in fermentato in propria Ecclesià, probat auctoritas; at ratio favet opposito.

Suppono ex Tractatu de Legibus, peregrinos obligari legibus loci, in quo morantur per majorem partem anni, imò probabiliter sufficere,

Offendit ex Scoto,

16. culpante contemptum, non ipsum ritum secundum se,

qui formalis contemptus est peccatum mortale,

17. Peregrini obligantur legibus cetero,

loci, in quo morantur per majorem auri partem. Videtur sententia D. Augustini,

confirmantis hoc ex responsione D. Ambrosii,

& allegantis pro ratione turpitudinem patris discordantis à toto.

Florent. Præceptum de celebrando in azymo, vel fermentato, non tam est personale, quam locole. Leo VIII.

19.

cere, si maneant tempore proportionato ad legem implendam. Videtur sententia Divi Augustini Epistolâ 118. (& refertur dist. 12. cap. illa.) ibi: *Nec disciplina ulla est in his (quæ liberas habent observationes citra particularis alicujus Ecclesiæ legem) melior gravi, prudenti, Christiano, quam ut eo modo agat, quo agere videtur Ecclesiam ad quamcumque sorte devenerit. Quod enim neque contra fidem, neque contra bonos mores inungitur, indifferenter est habendum, & pro eorum, inter quos vivitur, societate servandum est.*

Confirmat responsione Divi Ambrosii, dicens: *Mater mea Mediolanum me consecuta, invenit Ecclesiam Sabbatho non ieiunantem, ceperat perturbari & fluctuare, quid ageret, cum ego talia non curabam, sed propter ipsam consului de hac re beatissime memoria virum Ambrosium. Respondit se nihil docere me posse, nisi quod ipse faceret, quia si melius nosset, id potius observaret. Cumq; ego putassem nullâ reddita ratione, auctoritate solâ suâ nos voluisse admonere, ne Sabbatho ieiunarem, subsecutus est, & ait mihi: Cum Romam venio, ieiuno Sabbatho, cum hic sum, non ieiuno. Sic etiam tu, ad quam sorte Ecclesiam veneris, eius morem serva, si cupiam non vis esse scandalo, nec quempiam tibi. Hoc, subiungit Augustinus, cum Matri renuntiassem, libenter amplexa est. Ego verò de hac sententia etiam atque etiam cogitans, ita semper habui, tamquam eam celesti oraculo suscepim. Quis ergo dubitet de ejus veritate?*

Hinc idem Sanctus Doctor l. 3. Confess. c. 8. (& ponitur dist. 8. cap. 2.) *Quæ autem contra mores hominum sunt flagitia, pro morum diversitate vitanda sunt, ut patrum inter se civitatis, aut gentis consuetudine, vel lege firmatum, nullâ civis aut peregrini libidine violetur. Quævis rationem? Turpis enim omnis pars est suo universo non congruens. Hæc si non injiciant obligationem peregrino, saltem tribuunt licentiam accommodandi se legibus loci, in quo peregrinatur.*

Suppono II. peregrinum non obligari legibus proprii territorii; argumento cap. 2. de Constit. in 6. ibi: *Extra territorium in dicenti non paretur impune. Ratio; ne alioquin imperia sint confusa; unde ita postulat bonum commune, cui commensuratur potestas legislativa.*

Suppono III. præceptum de celebrando in azymo, vel fermentato, non tam esse personale, quam locale. Ostendo ex Concilio Florentino supra, ubi vocat Ecclesiæ consuetudinem, iuxta sue, inquit, *Ecclesia sive Occidentalis, sive Orientalis consuetudinem. Similiter loquitur Leo VIII. aliâ IX. Epistolâ ad Michaëlem Constantinopolitanum Patriarcham cap. 29. ibi: Siquidem cum intra, & extra Romam plurima inveniantur Grecorum Monasteria, sive Ecclesiæ, nullum eorum adhuc perturbatur, vel prohibetur à paterna traditione, sive sua consuetudine, quin potius suadetur & admonetur eam observare.*

His suppositis, quod Sacerdos non debeat se conformare in consecrando panem azymum,

vel fermentatum Ecclesiæ in qua peregrinatur, probatur ex praxi, sciente & probante Pontifice. Nam Romæ, inquit Suarez hic disp. 44. sect. 3. *illud verò, ita sapè fieri vidimus: & certò scimus nostros Latinos Sacerdotes, peregrinantes inter Græcos non schismaticos, in azymo solitos esse celebrare. Quare per mutuum consensum Ecclesiarum non videtur hæc habere locum communior doctrina de obligatione peregrinorum ad leges & consuetudines locorum.*

Et merito, quia difficillimum videtur Sacerdotem in re tam gravi obligare ad mutandam antiquam & patriam consuetudinem, solum propter transitum per aliam Ecclesiam. Et consequens esset, etiam totum alium ritum Missæ debere mutari, quod est penè impossibile moraliter loquendo.

Confirmatur ex Leone supra citato, qui reprehendit Græcos, quòd cogant Latinos apud se morantes servare suos ritus. *Ut enim, inquit, fertur, omnes Latinarum Basilicas penes vos clausissimas, Monachis Monasteria & Abbatibus clausissimas, donec vestri viverent institutis. Ecce in hac parte Romana Ecclesia quanto discretior, moderatior, & clementior vobis est. Siquidem &c. ut supra.*

Et siquidem Ecclesia Romana permittit Græcos, etiam qui fixum habent domicilium inter Latinos, in propriis Ecclesiis & Monasteriis observare ritus Græcanicos, quanto magis peregrinos?

Imò multi docent, non solum non debere talem peregrinum, v. g. Græcum, in Ecclesia Latina celebrare in azymo, sed nequidem posse, non tantum in proprio templo, ubi illud habent inter Latinos (quod omnes concedunt; quandoquidem tunc perinde sit, ac si in Ecclesia sua ageret) sed simpliciter in ullo loco, quod est oppositum prioris partis nostræ Conclusionis.

Fundantur maximè in constitutione 12. Pii V. apud Cherubinum, quæ incipit: *Providentur Romani Pontificis, & §. 1. sic habet: Sanè cum ad notitiam nostram pervenerit, quòd nonnulli Presbyteri tam Græci, quam Latini antiquam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritum, tam in celebratione Missarum, quam aliorum divinarum Officiorum pervertere satagentes, diversas licentias & facultates, Missas, & alia divina Officia Græci Latino more, ac Latini Græco ritu celebrandi ab Apostolica Sede, vel eius Legatis, ac etiam maiore Penitentiario pro tempore existente, variis prætextibus impetrarunt, illisq; iam pridem utantur, hoc ab antiquo Catholica Ecclesia instituto, Sanctorumq; Patrum decretis deviare considerantes; propterea hunc abusus ab Ecclesia Dei extirpare, & submovere volentes, omnes & singulas licentias & facultates huiusmodi, hæcenus etiam motu proprio, vel quorumvis, etiam Imperatorum, Regum & aliorum Principum contemplatione, & ex quibusvis causis quomodolibet concessas, ac Apostolicas & alias litteras desuper concessas, illarum omnium tenores pro sufficienter*

Sacerdos non debet se conformare Ecclesiæ, in qua peregrinatur; Suarez,

quia hoc nimis difficile.

Leo Papa.

Multi præterquam quod se conformare,

fundantes se in constitutione 12. Pii V. apud Cherubinum;

cienter expressis habentes, Apostolicâ auctoritate ex certa scientia, hæc præsentis nostrâ perpetuâ valiturâ constitutione revocamus, cassamus, annullamus, & irritamus, quibusvis Presbyteris, tam Græcis, quam Latinis in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac perpetuæ suspensionis à divinis penis districte inhibentes, ne deinceps Presbyteri Græci, præcipuè uxorati, Latino more, & Latini Græco ritu, huiusmodi licentiarum ac facultatum, aut alio quovis prætextu Missas aut alia divina Officia celebrare, vel celebrari facere præsumant. Hactenus Pius V.

Sed cum lego licentias & facultates (utique particulares à Pontificibus, eorum Legatis, aut Penitentiariis obtentas) & alium quemvis prætextum (ut omittam non constare de sufficienti, saltem generaliter, publicatione huius Bullæ, sicut & plurium aliarum) facile suspicor hunc Pontificem non magis voluisse revocare jus commune, quo peregrini possunt se accommodare legibus locorum, per quæ transeunt, in jejuniis, festis, & similibus, quam Concilium Florentinum supra, aut Leo IX. Epistolâ citatâ ad Michaëlem Constantinopolitanum Patriarcham; solùmque voluisse prohibere, ne deinceps Presbyteri Græci in loco proprio, vel alieno, ubi habent proprias Ecclesias, vi huiusmodi licentiarum, quas omnes revocat, aut alio quovis prætextu, id est, causâ aliquâ fictâ, præsumant celebrare more Latino, & similiter Presbyteri Latini more Græco.

Porro licentia, quam nos concedimus peregrinis, non est aliquod speciale privilegium à Pontifice, vel alio ejus nomine obtentum, aut prætextus alius, quocumque loco celebrandi ritu alieno; sed est jus commune ex primo nostro supposito, quo datur potestas, imò imponitur obligatio peregrinis observandi consuetudines locorum, per quæ iter faciunt. Ad quod jus non arbitror Pium V. respexisse; non enim quis ideo peregrinatur, ut possit antiquum ritum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ in celebratione Missarum, & aliorum divinorum Officiorum pervertere.

Enimverò non pervertitur ritus Ecclesiæ Græcæ, quando Latinus peregrinus in Græciâ illum observat, sed potius stabilitur. Similiter non pervertitur ritus Ecclesiæ Romanæ, quando Græcus per terram Latinorum iter habens, illi se conformat, sed magis roboratur & assistentes ædificantur, atque ex contrario potius scandalizantur, juxta illud Divi Ambrosii supra apud Divum Augustinum: *Ad quam fortè Ecclesiam veniens, eius morem serva, si cupiam non vis esse scandalo.*

Hinc appositè Suarez supra: Dico sine scrupulo posse Sacerdotem Græcum peregrinantem per Ecclesiam Latinam, & Latinum per Græcam, suæ Ecclesiæ ritum servare, cum consensu & facultate Pastorum ejus Ecclesiæ, in qua versatur, quam ipsi, si nullum timeant scandalum, præstare possunt & debent, si nulla rationalis causa obstet.

Non illi igitur satagunt pervertere antiquum ritum, qui proprium uniuscujusque Ecclesiæ observant; sed qui vi privilegiorum, in Ecclesia Latina observant ritum Græcum, cum ipsi sint Latini, & è contra. Adeoque de similibus loquitur Pius V. ut patet ex principio textus, & non de peregrinis, qui accommodant se moribus Ecclesiæ, in qua celebrant. Et quamquam semper, aut ferè semper aliter præcipient, hoc est quia possunt, non quia debent; suntque mori suo singuli affecti.

Hæc itaque constitutione Pii V. relicta tamquam minus efficaci ad probandum intentum: considero aliam Bullam ejusdem Pontificis 64. quæ incipit: *Quod à nobis*, & communiter præfigitur Breviario Romano, in qua approbat Breviarium Romanum, præcipiens universi Orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis, illius usum, & prohibens usum aliorum Breviariorum, præterquam à primæva institutione Ordinis à Sede Apostolica, vel à consuetudine supra annos ducentos approbatorum.

Expendo, inquam, illud præceptum, & hanc prohibitionem, & quero; si Frater Minor (cui per Bullam illam præcipitur usus Breviarii Romani, & prohibetur usus cujuscumque alterius) veniret ad Ecclesiam, seu Monasterium, v.g. Benedictinorum, quod utitur alio Breviario à primæva institutione Ordinis à Sede Apostolica approbato, an secluso speciali privilegio possit se conformare Benedictinis in recitatione divini Officii?

Negat communis sententia, Sed quare minus, quam Sacerdos Latinus, transiens per Ecclesiam Græcam, potest se illi Ecclesiæ conformare in celebratione Missæ?

Quia, respondet aliquis, præceptum recitandi horas juxta Breviarium Romanum, est personale, quod sequitur & inhæret personæ ubicumque fuerit; præceptum autem consecrandi in azymo, vel fermentato, ut diximus supposito 3. est locale. Sed unde id constat? Nonne eodem modo præcipit Florentinum unicuique Sacerdoti celebrare secundum consuetudinem suæ Ecclesiæ, sicuti Pius V. præcipit Religiosis recitare divinum Officium juxta consuetudinem sui Monasterii?

Minimè, inquis, & festinè cognoscitur differentia ex ipsis verbis Bullæ Pii V. quæ sunt: *Omni itaque alio usu, quibuslibet, ut dictum est, interdicto, hoc nostrum Breviarium, ac præcandi, psalendiq; formulam in omnibus universi orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & Locis, etiam exemptis, in quibus officium ex more & ritu dictæ Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, salva prædictâ institutione, vel consuetudine ducentos annos superante, præcipimus observari.*

Et ut scires illam obligationem non tam esse localem, quam personalem, ac personæ inhærerere, post pauca verba, sic inquit Pontifex: *Ac quoscumque, qui horas Canonicas ex more & ritu ipsius*

sed quando Latinus hoc facere arretat in propria Ecclesia.

Proponitur alia Bulla Pii V.

præcipiens utrum Breviarii Romani

quod præcipiam Frater Minor apud Benedictinos existens observare deberet

quia est præceptum personale

celebrandi autem in azymo vel fermentato, locale

24. quod cognoscitur ex verbis Pii V.

ipsum Romana Ecclesia, iure vel consuetudine dicere, vel psallere debent, propositis penis per Canonicas sanctiones constitutis in eos, qui divinum Officium quotidie non dixerint, ad dicendum & psallendum posthac in perpetuum horas ipsas divinas, & nocturnas ex huius Romani Breviarii praescripto, & ratione omnino teneri: neminemque, ex his, quibus hoc dicendi psallendique munus necessario impositum est, nisi hac sola formula satisfacere posse: idque, ut habetur versu sequenti, tam in Choro, quam extra illum, quae manifeste sonant obligationem concomitantem personam quocumque ierit.

asferentis, obligationi recitandi horas hac forma solâ satisfieri posse, tam in Choro, quam extra illum.

Aliter loquitur Florentinum de consecrando in azymo vel fermentato:

& Tridentinum de observandis festis Episcopalis Regularibus;

existentibus videlicet in sua Diocesi.

25. Latinus in Graecia, aut Graecus in Latina Ecclesia habens domicilium, se qui debet ritum Ecclesiae in qua fixit domicilium;

sicut Sacerdos saecularis factus Benedictinus observare ritum Benedictinorum.

Porro de Consecratione in azymo, aut fermentato definit Florentinum utramque esse validam, addens, unumquemque debere sequi consuetudinem suae Ecclesiae, scilicet quando est in loco, ubi illa consuetudo obligat. Eodem modo, quo Tridentinum mandat omnibus Regularibus, ut observent festa Episcopalia fest. 23. De Regul. cap. 12. ibi: Dies etiam festi, quos in Diocesi sua servandos idem Episcopus praeceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, serventur, scilicet qui in Diocesi illa morantur. Ac si diceret, unumquemque Religiosum in celebratione festorum debere sequi consuetudinem, sive debere celebrare festa juxta Ecclesiae suae consuetudinem.

Ex quo tamen non bene concluditur, peregrinantem in Ecclesia, ubi non est festum, ibi diem festum suae Diocesis debere servare, estò possit. Ergo similiter Graecus transiens per terram Latinorum, non debet ibi, quamvis possit, conficere Corpus Christi in fermentato; similiter Latinus iter agens per Graeciam in azymo: quandoquidem materia Consecrationis non minus intelligatur affixa huic loco sive Ecclesiae, quam dies festus huic Diocesi sive Episcopatu.

Hinc ex communi sententia, Latinus in Graecia, aut Graecus in Latina Ecclesia domicilium habens, aut figens, non solum potest, sed, secluso speciali privilegio, etiam tenetur sequi ritum Ecclesiae, tam in Missa, quam in caeteris divinis Officiis, in qua fixit domicilium; nam ratione illius sit incola: & sicuti respectu aliarum legum censetur Graecus, qui antea erat Latinus, & è converso; ita etiam respectu Missae aliorumque Officiorum divinatorum, nisi aliter fuerit ordinatum, hoc est, nisi auctoritate publica assignentur ipsis speciales Ecclesiae, in quibus Divina more antiquo peragant.

Stimile sit in Sacerdote saeculari, qui tenetur legere horas Canonicas juxta Breviarium Romanum; si hic profiteatur Religionem, in qua aliud Breviarium est in usu, v. g. Sancti Benedicti, eo ipso solvitur à priori obligatione, & tenetur persolvere horas suas secundum consuetudinem Religionis, quam professus est: quippe per professionem mutavit statum suum, & ex Sacerdote saeculari, factus est Sacerdos Benedictinus; sic quoque Sacerdos Latinus per

mutationem domicilii fit Graecus, & è contrâ. Equidem haec omnia, quamvis ostendant Conclusionem nostram multum probabilem, tamen non convincunt. Video quippe sustineri posse, & non absque fundamento, obligationem consecrandi in hac, vel illa materia, aequè personalem esse, ac obligationem recitandi hoc, vel illud Officium divinum. Ne tamen longior sim quam oportet, diligenter consideret Lector quae dicta sunt, & facile reperiet, quod querit. Ego ad alia pergo.

Profectò cum satis constet ex dictis, praecipuum seu legem consecrandi panem azymum in Ecclesia Latina, solum esse humanum; superest dubium, an liceat Latino Sacerdoti in Ecclesia Latina consecrare in fermentato propter aliquam occurrentem necessitatem, v. g. (inquit Suarez disp. 44. sect. 3. §. Vnum verò) ne proximus sine Viatico decedat, vel ne populus totus diu Sacrificio privetur.

Et Respondet ipse cum aliis communiter, nullâ ratione esse talem licentiam concedendam; quia praecipuum divinum communicandi in articulo mortis est affirmativum, adeoque non obligans, nisi quando commode, & cum debitis circumstantiis fieri potest. Porro expedit, ut in hoc Sacramento conficiendo summa reverentia servetur, & ideo oportet ut universalis Ecclesiae consuetudo non facile violetur, ne aperitur via contemnendi Ecclesiasticos ritus; sicuti censent ferè omnes de Consecratione sine vestibus sacris, vel quae fieret à non jejuno.

Verum haec ratio non est adaequata, neque convincens, & ideo partem affirmativam, & praxim ei conformem, secluso scandalo & perturbatione, non audet damnare Tannerus de Eucharistia disp. 5. dubio 4. in fine, in qua sententiam ne eam (inquit Dicastillo disp. 2. dub. 4. n. 67.) sola multitudo Doctorum in contrarium me retardat.

Ne autem quis putaret omni Auctore esse destitutum, citat in principio illius numeri Majorum, dicens: Oppositum tamen (communis sententiae) docet Major dist. 9. q. 3. ad 5. & sanè communis sensus Doctorum me firmissimum tenet in priori sententia, quamvis non negem suas pari difficultates in favorem sententiae Majoris. Haec ille. Si verè sententia Majoris est, nam diu multumque quaesitam, invenire non potui distinctionem siquidem nona duabus absolvitur quaestionibus, sed neque in his, neque in toto quarto Sententiarum libro, quem penes me habeo, quidquam tale reperio. An fortè q. 3. ad 5. habeatur in libro, quo usus est Dicastillo, nescio: fides sit apud Auctorem & Lectorem.

Quidquid sit de Majori, iterum dico, rationem Suarii pro communi opinione neque esse adaequatam, neque convincentem. Primum ostendo; quia etsi concederemus ad commun-

Probabile est obligationem consecrandi in hac vel illa materia esse personalem.

26.

Dubium est, an liceat Latino Sacerdoti consecrare in fermentato ob necessitatem.

Respondet Suarez cum aliis communiter, ac citat.

sed ratio eius non est adaequata.

Quare oppositum non damnat Tannerus. Sed recordat Dicastillum multitudinem Doctorum.

qui citat pro parte affirmante Majorum.

27.

Relictur ratio Suarii supra posita.

candum infirmum non esse licitum conficere Sacramentum in fermentato, quod solum probat ratio adducta, si aliquid probet: non tamen inde sequitur, etiam id esse illicitum in quacumque alia occurrente necessitate; v.g. in exemplo à Suario assignato, ne totus populus diu Sacrificio, & Sacramento privetur.

Constat quippe tempore persecutionis fideles maximam consolationem, & in fide confirmationem accipere ex hoc Sacramento & Sacrificio; unde forte olim tot erant fortissimi Martyres, quando Christiani quotidie sumebant hoc Sacramentum. Quid ergo faciet Sacerdos, si videat ex defectu Eucharistia periclitari multorum fidem, nec habeat panem azymum, an sine perire animas, Christi Sanguine redemptas, & non magis consecrabit in fermentato, ut salve fiant?

Hercule non ausim iudicare, Ecclesiam cum tanto rigore velle, imò posse obligare ad ceremoniam ex institutione divina liberam. Quin plures docent non peccare eum, qui metu mortis, ut lateat sub hæreticorum persecutione, in terris, quibus rarus est Sacrificii usus, celebrat sine sacris parametis: quanto amplius in pane fermentato, aut azymo, contra Ecclesie sue consuetudinem?

Enimverò universalis consuetudo est totius orbis, tam Ecclesie Latine, quam Græcæ: uti sacris vestibus in Sacrificio Missæ, neque memorie proditum est unquam Ecclesiam generaliter, vel particulariter in illa ceremonia dispensasse; cum tamen certum sit ex Concilio Florentino supra, non esse universalem consuetudinem totius Ecclesie celebrare in azymo, etiam usque in hanc diem; Græcis Romæ in Ecclesia sibi propria, sciente & approbante Pontifice, in fermentato consecrantibus.

Et si credimus Scoto supra, Divo Thomæ 4. dist. 12. q. 2. a. 2. q. 3. & aliis Doctoribus (quidquid nonnulli contradicant) Leo Papa suo tempore, ad extinguendam hæresim Ebionitarum, constituit, ut generaliter per universum orbem in fermentato conficeretur.

Demus itaque Suario, non esse licitum celebrare sine vestibus sacris ad communicandum moribundum; adhuc non convincitur, esse similiter illicitum, ad eundem finem consecrare in fermentato, aut etiam consecrare post sumptum cibum, ut suo loco videbimus, utpote ceremonie ac ritus minus graves, in quibus aliquando dispensatur, nunquam autem in usu sacrorum paramentorum.

Quapropter, ut dicam quod in hac re sentio, si permaxima utilitas Viatici excusat celebrantem à lege jejunii, juxta probabilem multorum opinionem, iudico non improbabile, salva communi auctoritate Doctorum, eandem utilitatem excusare Sacerdotem ab obligatione, quam habet consecrandi in azymo, aut fermentato juxta Ecclesie sue consuetudinem.

Neque est quod timeat Suarius apertionem viæ ad tractandum indignè hoc Sacramentum, & contemnendi Ecclesiasticas ceremonias; tum, quia non aperitur hujusmodi viæ, quando aliquis non jejunos communicat causâ vitandæ infamatiæ, Sacrificii perficiendi, Viatici accipiendi, & probabiliter dandi; imò in mortis articulo propter solam utilitatem Communionis; tum etiam, quia casus rarissimus: etenim in Ecclesia Græca panis fermentatus facilis ubique invenitur, quàm azymus; in Ecclesia autem Latina in omnibus templis bene ordinatis, ubi repetiuntur vestes sacre & alia necessaria ad celebrandum, vix unquam deest panis azymus. Omitto quòd in Sacrario Eucharistia pro communicandis infirmis asservetur.

Quod autem idem Auctor supra addit; majus esse periculum irreverentiæ, superstitionis, & scandali, in discedendo propter privatas necessitates, vel rationes, à consuetudine Ecclesie Capitalis, id est, Latine, quàm alterius partis, hoc, inquam, nullum habet fundamentum in re: siquidem contendimus, nullam fieri irreverentiæ, superstitionem, aut scandalum, sive in una, sive in altera Ecclesia, cum ob rationabilem causam disceditur à patrio more.

Et sanè (licet Suarez id neget) obligatio Græcorum tam certa est, ac tanta, tamque solidâ auctoritate firmata; atque Latinorum; scilicet auctoritate Concilii Florentini, quod jubet, ut vidimus supra, unumquemque celebrare juxta consuetudinem sue Ecclesie. Manente itaque in vigore consuetudine Ecclesie Græcæ celebrandi in fermentato, tam certa est, ac tanta obligatio Sacerdotis Græci conficiendi Sacramentum in illo pane, ac Latini Sacerdotis in pane azymo.

Hactenus de materia Consecrationis Corporis; sed quæ Sanguinis? Respondeo:

CONCLUSIO IV.

Materia essentialis Consecrationis Sanguinis est vinum de vite. Valet mustum, aut vinum actu congelatum; secus succus uvivis inclusus.

DE prima parte nulla est controversia, vel saltem cum hæreticis. Probationem ex Scriptura vide supra in præmio hujus Sectionis.

Clarius Florentinum exprimere non potuit, quàm dicendo: Tertium est Eucharistia Sacramentum, cuius materia (utique pro Consecratione Corporis) panis triticeus, & (pro Consecratione Sanguinis) vinum de vite.

Confirmatur ex perpetuo usu & traditione Eccle-

neque inde sequitur indigna Sacramenti tractatio, aut ceremoniarum Ecclesiasticarum contemptus.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.

29. aut periculum irreverentiæ, & superstitionis, & scandali.